

Groene opgave Brummen

Inrichtingsplan

Projectcode: ER22BRUMM0010
Naam: Mevr. J. Arons-Eechoute
Straat: Pongeweg 4A
Postcode, plaats: 6964 CA Hall

Opsteller plan: Birgit Jilesen 18-5-2022

Datum: 25-09-2023

Versie Versie 3

Aanpassing: J. Noordzij september 2023
Aanleiding: telefonisch overleg met
R. Nootenboom
Aangepast: aantallen en sortiment pagina 3 en 6
- 110 zomereik wordt 55 zomer- en 55
wintereik
- 250 krent wordt 125 krent en 125
inheemse vogelkers

Inrichtingsplan

Binnen de Groene Opgave IJsselsprong maakt gemeente Brummen het particuliere en agrarische deelnemers mogelijk om deel te nemen aan beplantingsprojecten ter versterking van de landschapskwaliteit. Agrarische grond kan worden ingezet voor een landschappelijke versterking met daaraan gekoppeld een functieverandering van agrarisch naar natuur en een waardedalingcompensatie (€ 4,50 per vierkante meter (m²)). Hiervoor komen alleen grotere landschapselementen in aanmerking, welke aangelegd worden met bosplantsoen en die voldoen aan een standaard afmeting. Zo wordt er onderscheid gemaakt in struweelhagen, houtsingels, elzensingels en vogelbosjes. Eigenaren kunnen voor de aanschaf en aanleg van de beplanting € 2,11 per vierkante meter (m²) ontvangen nadat het inrichtingsplan is goedgekeurd en hier een overeenkomst voor is getekend. SLG bestelt het plantmateriaal bij haar kwekers en het wordt thuis bij de eigenaar/ deelnemer afgeleverd.

De grotere elementen die in aanmerking komen voor waardedalingcompensatie zijn apart vermeld onderaan dit plan.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland is gevraagd om voor de deelnemers met interesse de inrichtingsplannen op te stellen. Dit plan is een samensmelting van een drietal ontwerpprincipes en uitgangspunten. Zo heeft de erfadviseur in dit plan de analyse van het landschap en de bijbehorende cultuurhistorische principes gekoppeld aan de eigen wensen en ideeën van de deelnemer. Uiteraard is er gekozen voor de aanplant van inheemse, lokaal passende boom- en struiksoorten.

Na het opstellen van het inrichtingsplan wordt deelnemer gevraagd hier akkoord op te geven. Het akkoord geven betekent dat de deelnemer akkoord gaat met plan (locatie en type elementen), definitieve bestellijst plantsoen en bomen en met de subsidievoorwaarden en de instandhoudingsverplichting voor de landschapselementen voor 10 jaar. Deze instandhoudingsverklaring vindt u achterin deze rapportage en dient u ondertekend naar de adviseur terug te sturen.

Leeswijzer

In het plan wordt per aan te leggen landschapselement een korte toelichting gegeven op de cultuurhistorische waarde van dit element op het erf. Daarnaast is er een uitwerking gemaakt resulterend in een lijst van aan te leggen soorten en aantallen. Ten aanzien van de uitvoering, welke u zelf ter hand zal nemen, wil ik u wijzen op onze website www.landschapsbeheergelderland.nl waar, naast aanleg, ook de beheeraspecten van de diverse landschapselementen middels instructiefilmpjes te zien zijn (zie ook bijlage 3).

1. Vogelbos/ geriefbos

Op uw terrein

Op het perceel naast het erf struiken en boomvormers aanplanten.

Aanleg nieuw element

Locatie	: Zie ontwerpkaart
Lengte	: Variabel
Breedte	: Variabel
Oppervlakte	: 9938 m ²
Plantwijze	: Vierkantsverband 1,50 m x 1,50 m
Aantal	: 4.415 stuks
Soort	: Boomvormers: 280x Zoete kers 180x Ruwe berk 250x Haagbeuk 55x Zomereik 55x Wintereik 75x Zwarte els Hoge struiken: 280x Boswilg 250x Sporkehout 125x Krent 125x inheemse vogelkers 230x Lijsterbes 120x Hazelaar Struiken: 490x Meidoorn 300x Wilde liguster 250x Sleedoorn 280x Veldesdoorn 300x Rode kornoelje 250x Gelderse roos 240x Kardinaalsmuts 110x Gewone vlier 110 x Hondсроos 60x Brem
Maat	: 60 -80 cm lengte
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage
Overig	: • Minimaal 0,5 meter uit de eigendomsgrens planten • Plant de boomvormers wat meer in het midden • Hoge struiken kunnen daaromheen • Plant van dezelfde soort in groepen van 3 tot 5 bij elkaar. Hierdoor wordt onderlinge soortconcurrentie zoveel mogelijk voorkomen.

- Struiken aan de randen plaatsen
- Brem in de zuidelijke (zonnige) buitenrand plaatsen

Cultuurhistorische waarde

Vogelbosjes of Bijenbosjes kom je vaak tegen op het erf.

De soorten die in het bosje aangeplant worden, zijn vooral besdragende struiken als meidoorn, gelderse roos en lijsterbes om vogels aan te trekken of struiken met gevarieerde bloeitijden die aantrekkelijk zijn voor bijen.

Een vogelbosje wordt gebruikt als broedplaats en schuilplaats door zowel vogels als klein zoogdieren.

Daardoor voegt een vogelbosje veel toe aan de ecologische diversiteit op en rondom het erf.

Geriefhoutbosjes zijn vaak vrijliggende elementen in het landschap. Vaak komt u ze tegen in een overhoekje tussen de weilanden, al dan niet omgeven door een sloot. De sloot deed dan dienst als veekering. Een geriefhoutbosje is vaak groter dan 500 m²

en werd vroeger aangeplant om in geriefhout, hout voor dagelijks gebruik, te voorzien. Een geriefhoutbosje was vroeger vaak een monocultuur van bijvoorbeeld eik, es, wilgen of elzen. Doordat een geriefhoutbosje voor de houtvoorziening op eigen erf meestal niet meer van toepassing is, worden tegenwoordig vaak vogelbosjes aangeplant om iets meer variatie te krijgen.

Geriefhoutbosjes kunnen door de rust die er heerst en de geringe betreding veel betekenen voor planten en dieren. Ook landschappelijk zijn geriefhoutbosjes van groot belang. Ze doorbreken de vlakke horizon en zorgen voor afwisseling in het landschap.

Geriefbosje

Aan te leggen elementen en vergoeding

element nr	element	plantafstand	lengte (m)	breedte (m)	oppervlakte (m ²)	aantal stuks
1	vogelbosje	1,5x1,5	variabel	variabel	9938	

Voor de aanleg van bovenstaande element kunt u een eenmalige vergoeding krijgen van $9.938 \text{ m}^2 \times € 2,11 = € 20.969,18$ euro voor de aanschaf van plantsoen en de aanleg van de elementen*

De vergoeding wordt achteraf door de gemeente uitgekeerd, met aftrek van de kosten van het plantsoen.

Waardedalingscompensatie bedraagt $9938 \text{ m}^2 \times € 4,5 = € 44.721$ euro

Totale vergoeding bedraagt €65.690,18, met aftrek van de kosten van het plantsoen.

*Aanschaf plantsoen loopt via SLG

In juni start de bestemmingsplanprocedure. Deze heeft een doorlooptijd van 6 maanden. Begin 2023 zal deze definitief worden vastgesteld. In februari levert SLG de beplanting op uw locatie. Aansluitend zal er een verrekening plaatsvinden van de aanplantvergoeding minus de daadwerkelijke aankoopkosten van het plantsoen.

Plantsoenlijst landschappelijke inrichting

Onderstaande plantsoenlijst omvat de beplanting die nodig is om het voorgestelde plan uit te voeren.

Arons-Eechoute	nummer 10		
Nederlandse naam		Maat	Aantal
Bosplantsoen 2 jarig maat 60-80	0	0	0
Veldesdoorn/ Spaanse aak	Acer campestre	60-80	280
Zwarte els	Alnus glutinosa	60-80	75
Krent	Amelanchier lamarckii	60-80	125
Berk (ruwe)	Betula pendula	60-80	180
Haagbeuk	Carpinus betulus	60-80	250
Rode kornoelje	Cornus sanguinea	60-80	300
Hazelaar	Corylus avellana	60-80	120
Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	60-80	490
Brem	Cytisus scoparius	60-80	60
Kardinaalsmuts	Euonymus europaeus	60-80	240
Wilde liguster	Ligustrum vulgare	60-80	300
Zoete kers	Prunus avium	60-80	280
Inheemse vogelkers	Prunus padus	60-80	125
Sleedoorn	Prunus spinosa	60-80	250
Wintereik	Quercus petraea	60-80	55
Zomereik	Quercus robur	60-80	55
Vuilboom/ Sporkehout	Rhamnus frangula	60-80	250
Hondsroos	Rosa canina	60-80	110
Boswilg	Salix caprea	60-80	280
Gewone Vlier	Sambucus nigra	60-80	110
Lijsterbes	Sorbus aucuparia	60-80	230
Gelderse roos	Viburnum opulus	60-80	250

VERKLARING

INSTANDHOUDING LANDSCHAPSELEMENTEN

Deze instandhoudingsverklaring behoort bij het door de gemeente Brummen gesubsidieerde beplantingsproject Groene opgave Brummen

DE ONDERGETEKENDE,

heer/mevrouw :

adres :

postcode :

woonplaats :

verklaart de landschapselementen, die in het kader van het project Groene opgave Brummen op zijn/haar terrein zijn aangelegd, gedurende minimaal 10 jaar vanaf datum van ondertekening van deze verklaring in stand te houden en verklaart zich te houden aan het inrichtingsplan dat door SLG voor aanleg van deze landschapselementen is opgesteld. Ondergetekende verklaart daarnaast dat de ontvangen subsidie niet is ingezet voor uitvoering van verevenings- en/of compensatieverplichtingen voortkomend uit realisering van WABO vergunningen of bestemmingsplannen.

Ondertekening eigenaar:

Datum:

.....

.....

(Dit formulier ondertekenen en toesturen naar b.jiilesen@landschapsbeheergelderland.nl)

Bijlage 1: Ontwerpkaart

Bijlage 2: Heidelandschap

Uw perceel bevindt zich in het heidelandschap. Hieronder kunt u van alles lezen over het landschapstype waar uw perceel zich in bevindt. Daarnaast vindt u informatie over boerenerven, landschapselementen en de hulp die Landschapsbeheer Gelderland u hierbij kan bieden.

Gebiedskenmerken

De droge en arme zandgronden op de stuwwal zijn in de 19de eeuw ontgonnen. Door overbegrazing van vee zijn sinds de middeleeuwen op deze woeste gronden uitgestrekte heidevelden ontstaan. Deze heidevelden waren van belang voor de landbouw, kenmerkend is de openheid. Het padenpatroon is slingerend en was gericht op de nederzettingen. Op de overgang van de cultuurgronden en de woeste gronden bevonden zich vaak schaapskooien, verder bebouwing was niet aanwezig.

Op en rond het erf

In 1850 bevond zich op deze locatie een heidelandschap. Als u nu in dit gebied woont, dan betekent dat, dat de heide inmiddels is ontgonnen en het tegenwoordig een

heideontginningslandschap is. Hieronder wordt dan ook de beplanting van het heideontginningslandschap beschreven.

Heggen en hagen

Heggen of hagen kunnen voorkomen rondom de voortuin, moestuin, boomgaard of als perceelsscheiding of scheiding tussen de weilanden. In het weiland of om de boomgaard kwam van oudsher meidoorn of

een gemengde doornhaag voor. Rondom de voortuin gaat de voorkeur uit naar meidoorn, beuk of haagbeuk.

Hoogstamboomgaard

In dit landschapstype zijn boerenboomgaardjes een waardevolle aanvulling. In zo'n boomgaardje stonden fruitbomen voor de eigen voorziening. Denk daarbij aan een handappel, moesappel, stoofpeer, handpeer pruim en kers. Niet alle soorten zijn zelf bestuivend, sommige rassen hebben een ander ras nodig om vrucht te kunnen dragen. De adviseur van landschapsbeheer Gelderland kan helpen met de rassenkeuze.

Houtsingels in droge delen

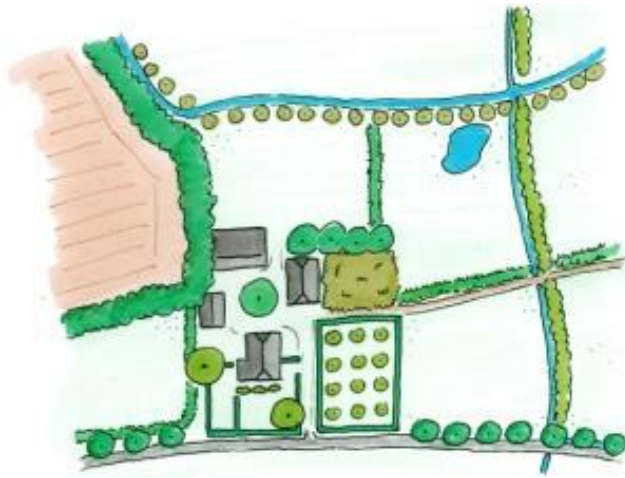
Soorten die in dit landschapstype veel in een houtsingel voorkomen zijn berk, grove den, zomereik, brem, vuilboom, meidoorn, lijsterbes, hazelaar, hulst, etc. Het is belangrijk de soorten in de juiste aantallen en verhoudingen aan te planten, om tot het gewenste eindbeeld te komen. De adviseur van Landschapsbeheer Gelderland kan hier mee helpen.

Solitaire bomen

Op het erf staat regelmatig een solitaire boom, zoals een walnoot, kastanje of linde.

Traditionele verdeling ook terug te zien op een boeren erf

De taakverdeling tussen de boer en boerin heeft een belangrijke invloed gehad op de traditionele erfinrichting. De taken waren duidelijk verdeeld en daarmee de grond rondom

de boerderij ook. De voor- en achterkant worden nog altijd door een denkbeeldige lijn tussen de verschillende gebouwen van elkaar gescheiden. Deze lijn kan globaal over het gehele erf worden doorgetrokken, waardoor de functionele scheiding tussen wonen (voor) en werken (achter) goed zichtbaar wordt.

De vrouw had de verantwoordelijkheid over het woongedeelte, het daarbij liggende terrein met de bleek, de moestuin, de huisweide, eventueel de

siertuin en de boerenboomgaard. Op de boerderij werd dat meestal "het voor" genoemd. De man had de verantwoordelijkheid voor de dieren, de wagens, de werktuigen en het bedrijfs gedeelte. Kortom, hij had de zorg voor "het achter".

Bijlage 3: Algemene plantinformatie

Struiken en bosplantsoen

Algemeen

Dit zijn soorten die of in een rij of per oppervlakte beplant worden. De maat van het geleverde materiaal is doorgaans 60-100 cm hoog. In de meeste gevallen krijgt u een gevarieerd sortiment. Er zitten dan wat boomvormers in en wat struikvormers. Met name de manier waarop de menging wordt uitgevoerd kan bepalend zijn voor een goed of minder goed resultaat.

Boomvormers:

Berk, Es, Els, Eik, Beuk, Esdoorn zijn boomvormers die ook in een beplanting met struiken kunnen voorkomen. De boomvormers dient men als ze gemengd worden geplant met struiken in het midden van een beplanting (niet aan de rand dus) aan te leggen.

Struikvormers:

Gelderse roos, Sleedoorn, Kardinaalsmuts, Hondсроos en Egelantier zijn soorten die aan de rand van een beplanting het beste resultaat leveren.

De Krent, Vuilboom, Hulst, Lijsterbes, Kornoelje en Hazelaar zijn de soorten die beter schaduw verdragen kunnen. Het is dan wel raadzaam om deze soorten in groepjes (wanneer mogelijk, 3-5 stuks) aan te planten.

Aanleg

De beplanting kan in verschillende verbanden aangeplant worden, in rijen, in driehoeksverband, in een wildverband enz. Voor alle verbanden geldt dat er in zwarte grond geplant dient te worden. Van tevoren ploegen, spitten of frezen is van groot belang. Daarnaast dient de grond onkruid vrij te zijn en na aanplant ook de eerste jaren onkruidvrij te blijven (gebruik geen gif aangezien de jonge aanplant hier sterk van te lijden heeft).

Het planten zelf kan vrij vlug uitgevoerd worden. Let op dat u niet te diep plant. De diepte is o.a. afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel. Steek een gat, houdt de grond op de schop, plaats het plantje zodat alleen de wortels in het gat zitten. Gooi de grond weer in het gat, terwijl u het plantje vasthoudt. De grond iets aanduwen.

Onderhoud

De beplanting begint klein, na 2 tot 3 jaar echter zal de beplanting gesloten raakt (d.w.z. de takken van de beplanting elkaar raken) er moet worden gesnoeid.

Een beplanting van alleen struikvormers kunt u onderhouden om jaarlijks takken die problemen geven af te knippen. Ook is het mogelijk om dunningen uit te voeren, door struiken af te zetten. Zo kunnen de struiken zich ontwikkelen tot een mooie dichte, met kleurige bessen en bloemen, groene beplantingsvorm. Doet u daarna niks meer dan schieten bepaalde soorten door en wordt de beplanting hol van onderen. Er moet een verjonging plaatsvinden.

Verjonging, als de struiken mooi in sluiting zijn, kan plaatsvinden door bijvoorbeeld jaarlijks 1/4 deel af te zetten (niet te laag: 15-20 cm). Na 4 jaar is de gehele beplanting dan verjongd. Dit afzetten kan het beste, evenals de dunningen in het najaar plaatsvinden.

Voor een beplanting met alleen boomvormers, wat op termijn dus bos dient te worden geldt dat de plantafstand groter is, namelijk 1.50 x 1.50 meter. Het is de eerste jaren niet nodig om te snoeien e.d. Wanneer de beplanting in sluiting komt, d.w.z. dat de kruinen van de bomen elkaar raken dan is het zaak om de zogeheten "blijvers" te kiezen. Met andere woorden welke bomen mogen groot en oud worden. Deze bomen moeten de ruimte krijgen om zich in goed te kunnen ontwikkelen, de bomen die rechtstreeks de blijvers hinderen kunnen verwijderd worden. Deze dunning moet verstandig uitgevoerd worden. Haal niet teveel weg. Dit proces kan op de langere termijn nog eens uitgevoerd worden zodat de bomen die uiteindelijk moeten overblijven wederom meer ruimte krijgen.

Wilt u een beplanting krijgen van bomen met daaronder een struikenetage dan dient u de struiken/boompjes die u wilt behouden vrij te stellen door, wanneer de beplanting gesloten raakt, de omliggende beplanting af te zetten op 15-20 cm boven de grond. Laat de beplanting weer in sluiting komen en herhaal dan deze ingreep. Op deze manier krijgt u een mooie dichte beplanting met opgaande soorten. Dit snoeien kan het beste in het najaar plaats vinden.

Voor alle drie de beplantingsvormen geldt dat water geven en onkruidbestrijding in de eerste jaren van groot belang is. Ook is het belangrijk dat het vee of het wild niet bij de jonge beplanting kan komen.

Voor plantinstructie: www.landschapsbeheergelderland.nl